

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-340

13.5.2020

Tryg Forsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Fallskade – hjerteinfarkt – livbåt - arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede ble skadet, da han falt under arbeid på en livbåt. Det ble påvist hjertestans. Selskapet avslo krav om utbetaling under yfl., da fall som skyldes hjertestans ikke er en arbeidsulykke. Forsikrede klaget og anførte at hjertestansen tilkom under eller etter fallet. Han anførte videre at aktuelle arbeidsområde uansett var ekstraordinært, idet det besto av skarpe kanter og ujevnt dekke. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at fallet skyldtes hjertestansen og at det ikke forelå en arbeidsulykke etter det markerte eller det avdempede arbeidsulykkebegrepet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (vedlikeholdstekniker, f. 1957) falt 18.7.18 mens han arbeidet på dekket på en stuplivbåt. Nav godkjente "Smerter i rygg etter falltraume" som yrkesskade 18.10.18, men ikke hjertestans.

I en HMS-rapport med usikker datering heter det:

Under klargjøring for transport av stuplivbåt FF-48.1-6 fra F til ... i G, falt kollega om på dekk av livbåten, med tilsynelatende hjertestans.

113 ble omgående kontaktet og hjertekomprimering startet. 113 operatør informerte om at hjertemasasje skulle fortsette kontinuerlig og som eneste tiltak, frem til ambulanse ankommer. Dette ble utført.

I skademelding til selskapet 10.5.19, heter det at forsikrede jobbet 80 %, og at han arbeidet med "Vedlikehold av alt driftsutstyr, livbåter". Om hendelsen heter det:

... fikk hjertestans under en arbeidsoperasjon. I fallet traff han svært stygt på ujevnt underlag og skadet ryggen. Han har fått godkjent yrkesskade på ryggen etter fallet. Videre utredes ... nå for mulig påvirkning av hjernen etter hjertestansen grunnet symptomer som skjelving på høyre hånd, dårlig korttidsminne og mangel på flyt i muntlig tale. (finner ikke ordene).

Selskapet ba om ytterligere opplysninger, og arbeidsgiver opplyste 29.5.19:

Som nevnt i telefonen falt ... på dekket av en fritt fall livbåt som lå ved kai. Han hadde akkurat vært framme og kastet fortøyningen forut (fig 1) og var på vei akterover mot "styrehuset" som dere også kan se på Fig 1.

I mellom baugen og styrehuset er det bordingsluker med metall hengsler som ligger hørere enn selve dekket på båten. I tillegg er det store metall trinn i forkant av hver bordingsluke som stikker opp. Disse er til for bording av livbåt som under normale omstendigheter gjøres når den henger i tårnet vårt. Altså i vertikal stilling.

Det var vedlagt bilder som viser de aktuelle områdene på livbåten.

Selskapet avslo kravet 3.6.19. Etter selskapets syn skyldtes fallet hjertestansen og ikke en ytre påvirkning.

I en klage til selskapet heter det:

Da dette var utført skulle han løsne fortøyninger og kjøre båten tilbake til G. Før han rakk dette, så falt han om pga hjertestans. Han falt meget stygt over lukekarmen/bøyler som ikke kan sies å være i normal arbeidssituasjon eller andre steder man normalt oppholder seg.

Klagen var vedlagt en beskrivelse fra vitnet som er oppgitt i skademelding:

...

Etter å ha fått start på båten lukket ... luken og skulle slippe fortøyningen da jeg plutselig så at han falt bakover mot den ene luken. Jeg gikk ut fra at han hadde snublet og så at dette fallet kom til å medføre store smerter og ventet derfor på at han skulle komme med ord/uttrykk som ikke egner seg på trykk. Da dette ikke kom, løp jeg fra kaien og ombord i båten, fikk tak i ham og hindret at han falt i sjøen, ringte 113 og startet hjertekompresjon. Det var på hengende håret at hendelsen ville fått helt andre følger.

Det å bevege seg på "dekk" på en slik stuplivbåt innebærer en økt fare for fall og også en økt risiko for skade ved fall, i forhold til å bevege seg på et "normalt" underlag som vi mennesker beveger oss på. Stuplivbåten er konstruert for å entres når den henger vertikalt og man kommer da direkte inn i båten, hvor man også manøvrerer den. Derfor er det da også mer risikabelt å bevege seg på utsiden av denne båten, når den ligger på sjøen enn når den henger slik den er ment å gjøre og vanligvis gjør.

Selskapet fastholdt avslaget 11.7.19.

I klagen til Finansklagenemnda er anført at det må legges til grunn at han snublet og falt, og fikk hjertestans i/ved fallet.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hendelsen var en arbeidsulykke. Som arbeidsplass var livbåten særlig farlig, med mange faremomenter, og snubling og fall med derpå følgende hjertesans er det mest sannsynlige hendelsesforløpet. Det er ikke medisinsk dokumentasjon som tilsier noe annet. Det følger dessuten av Navs rundskriv at fallskader er omfattet av ulykkesbegrepet i folketrygdloven § 13-3, også når årsaken er illebefinnende, jf. ankesak 1628/86, 1302/86, og 1738/85, samt TRR-2002-02975 og TRR-2004-03189. Når yrkesskadeforsikringsloven § 11 viser til folketrygdloven § 13-3, betyr det at det samme gjelder her. Det aktuelle arbeidsområdet var uansett ekstraordinært idet det besto av skarpe kanter og ujevnt dekke, og kan ikke sammenlignes med fall mot for eksempel en kjøkkenøy, jf. nemndas avgjørelse 2016-229. Av samme grunn er heller ikke LF-2016-155765 relevant i vår sak. Forsikrede jobbet 100 % ved hendelsen, og er påført et tap, og også et sannsynlig fremtidig tap.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen ikke var en arbeidsulykke etter § 11, fordi årsaken til fallet er hjertestans. Anførselen om at hjertestansen tilkom under eller etter fallet ble først fremsatt i klagen til Finansklagenemnda, og kan ikke legges til grunn. Åstedets beskaffenhet ga ikke slik økt risiko for skade at det av den grunn faller inn under ulykkesbegrepet. Det er vist til NOU 1988:6 s. 73-74, og til NOU 1990:29 s. 576, til LF-2016-155765, og til nemndas avgjørelser 2016-229 og 2012-201. Navs godkjenning er ikke avgjørende.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om skaden skyldes en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a. Etter denne bestemmelsen skal yrkesskadeforsikringen dekke "skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade)". Det fremgår av forarbeidene til bestemmelsen at arbeidsulykkebegrepet i yfl. skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, se Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) om lov om yrkesskadeforsikring s. 89. I folketrygdloven § 13-3 annet ledd defineres to kategorier arbeidsulykke: Det markerte ulykkesbegrepet (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrepet (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid). Det følger av Høyesteretts avgjørelse i Rt. 2005 s. 1757 avsnitt 51 at det ikke gjelder noe tilleggskrav om ytre

hending "i tilfeller hvor arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller andre grunner er blitt utsatt for en ekstraordinær belastning eller påkjenning".

Det er forsikrede som må sannsynliggjøre at det foreligger en arbeidsulykke.

Saken dreier seg om et fall i forbindelse med arbeide om bord i en stupelivbåt. Det er ikke bestridt at forsikrede fikk hjertestans, med det er uenighet om fallet skyldes hjertestansen eller om hjertestansen ble utløst av fallet. Av den fremlagte dokumentasjonen fremgår at han falt om "med tilsynelatende hjertestans" (HMS-rapporten), at forsikrede fikk hjertestans "under en arbeidsoperasjon" (skademeldingen til selskapet), hvor det også heter at han ble skadet "i fallet". I klagen til selskapet heter det at han falt om "pga hjertestans", og skadet seg stygt. I en vitneforklaring, innhentet etter at selskapet hadde avslått kravet, heter det at forsikrede falt bakover, og at vitnet trodde han hadde snublet. Vitnet ga forsikrede livreddende hjertemassasje, og er etter det som er opplyst, eneste vitne til hendelsen. Nemnda antar at de tidligere beskrivelsene bygger på hans opplysninger. Frem til vitnets skriftlige forklaring, er hjertestans lagt til grunn som skadegrunn, ikke at forsikrede snublet.

Ut fra det som er lagt frem av opplysninger om hendelsen, legger nemnda, særlig i lys av de opplysningene som ble gitt før det oppsto konflikt med selskapet, til grunn at fallet skyldes hjertestansen.

Nemnda ser så på om fallet som følge av hjertestansen kan ses som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede har vist til at det i Navs Rundskriv R13-00-E15, er uttalt at enhver fallskade kan godskrives som yrkesskade. Nemnda har imidlertid i en rekke avgjørelser, se FinKN 2020-181, 2016-229, 2016-057 og 2012-201 lagt til grunn at fall uten ytre påvirkning/årsak ikke er omfattet av yfl.s arbeidsulykkebegrep. Det samme gjelder dommen LF-2016-155765.

Slik saken står for nemnda, hvor det ikke er påvist noen ytre påkjenning, finner nemnda å måtte konkludere med at det ikke foreligger noen arbeidsulykke som er omfattet av det markerte eller det avdempede arbeidsulykkebegrepet.

Nemnda kan heller ikke se at uttalelsen i NOU 1990:20 "Forenklet folketrygdlov" s. 9 under overskriften "fall som følge av sykdom", endrer denne forståelsen av yfl. § 11 annet ledd bokstav a.

Nemnda er heller ikke enig i at skadestedet i seg selv innebar risiko for skade slik at fallet av den grunn må anses forårsaket av en arbeidsulykke. Etter det som er opplyst i skademeldingen omfattet forsikredes arbeidsoppgaver vedlikehold av blant annet stupelivbåter, og de oppgavene må da anses som ordinære.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).